

I TI MOŽEŠ UČITI JEZIKE!

SAVJETI ZA USPJEŠNO UČENJE JEZIKA

UČENJE JEZIKA ZAHTJEVA VRIJEME I NAPOR.

ALI SVAKO TO MOŽE, I VRIJEDNO JE TRUDA.

Čak ako uspiješ izgovoriti svega par riječi, dobićeš topliju dobrodošlicu kada putuješ na odmor ili poslovno. Ako izdržiš, napredovaćeš i naučićeš vještinu koja ti može pomoći u karijeri.

Milioni običnih ljudi govore strane jezike. Ali puno ljudi misli da nisu sposobni za to.

„NIKAD NISAM IMAO/LA PRILIKU DA UČIM JEZIKE I SAD SAM PREVIŠE STAR/A“

Nikad nisi previše star/a za učenje. Ljudi često kažu da samo djeca brzo uče jezike. To nije tačno, i odrasli mogu uživati u učenju i veoma su uspješni u tome.

„BIĆE POTREBNE GODINE DA SE NAUČE SVE RIJEČI I GRAMATIKA“

Ne moraš naučiti baš sve. Možeš da počneš komunicirati na jeziku i sa malo znanja, učeći malo po malo.

„BIO/LA SAM LOŠ/A U JEZICIMA KAD SAM IŠAO/ LA U ŠKOLU“

Puno ljudi koji nisu bili dobri đaci kasnije uče jezike. Moderne metode su prijatne i pomažu ti da komuniciraš i uživaš u korištenju jezika.

„SRAMOTA ME JE AKO NAPRAVIM PUNO GREŠAKA“

Nema potrebe da te bude sramota. Greške su dio učenja jezika i ljudi će imati razumijevanja, tako da se ne brini, već probaj.

„ENGLESKI JE SVE ŠTO TI TREBA OVIH DANA“

Engleski može biti koristan, ali nije dovoljan. Mnogo bolje ćeš razumjeti ljude i šta se dešava oko tebe, ukoliko znaš njihov maternji jezik.

GDJE DA POČNEM?

Nastavi sa čitanjem za dobre savjete

RAZMISLI ŠTA BI VOLIO/JELA DA ZNAŠ

- Da se snađeš tokom boravka u inostranstvu?
- Da surfaš internetom?
- Da gledaš filmove ili TV?
- Da razumiješ drugu kulturu?
- Da komuniciraš na poslu (preko telefona, na sastancima, kad dočekuješ posjetioce)?
- Da nađeš bolji posao?
- Da razgovaraš sa prijateljima ili porodicom?
- Da čitaš novine?
- Ili da jednostavno učiš zbog lične satisfakcije?

I KAKO ŽELIŠ UČITI

- Brzo i intenzivno ILI tokom dužeg vremenskog perioda
- Sa prijateljima / u grupi ILI samostalno
- Samoučenje / učenje na daljinu ILI sa učiteljem
- U zemlji boravka ILI kod kuće ILI tokom boravka u inostranstvu

PLANIRAJ SVOJE UČENJE JEZIKA TAKO DA ODGOVARA TEBI I TVOJOJ DNEVNOJ RUTINI. NA TAJ NAČIN ĆEŠ VIŠE NAPREDOVATI. ZAPITAJ SE:

- Koliko vremena sedmično mogu posvetiti učenju?
- Da li mogu organizovati redovan raspored učenja?
- Koje resurse već posjedujem: kompjuter, pametni telefon, udžbenike, itd.?
- Gdje mogu nabaviti materijale za učenje: internet sajtovi, smartphone prodavnice aplikacija, biblioteke, knjižare, kiosci sa stranim novinama i časopisima, televizija..?
- Kako da stupim u kontakt sa ljudima koji govore jezik koji želim da naučim?

KOJE VRSTE METODA I KOJI MATERIJALI BI TI ODGOVARALI?

- Vježbanje gramatike (online i/ili pismeno)

Ako već imaš iskustva u učenju jezika, razmisli o aktivnostima koje ti najviše odgovaraju. Ovo će ti pomoći da izabereš kurs ili materijale za učenje koji odgovaraju tvojim potrebama.

NA PRIMJER:

- Časovi konverzacije i/ili učenje u tandemu sa maternjim govornikom
- Slušanje podkasta/audio knjiga dok putuješ
- Korištenje udžbenika
- Čitanje novina i časopisa
- Čitanje književnosti
- Korištenje smartphone aplikacija za učenje jezika
- Gledanje snimaka: televizijskih serija i/ili online kanala i usluga kao što su Netflix i Youtube
- Koncentrisanje na vježbanje govora ili slušanja

IZABERI SVOJ PRISUTP UČENJU

Postoji puno različitih pristupa učenju. Različite mogućnosti imaju različite prednosti i mane i mogu ti koristiti u različitim razdobljima.

UČENJE U ZEMLJI U KOJOJ ŽIVIŠ

Samostalno, nezavisno?

Sa kursovima samoučenja, aplikacijama za učenje jezika, ili radio i TV programima, na primjer:

- Sadržaji i ritam su krojeni prema tvojim potrebama i ciljevima.
- Nema fiksnog rasporeda, učiš kako i kada možeš.
- Prepušten/a si sebi i treba sam/a sebe da motivišeš.

Neki kursevi samoučenja također pružaju podršku tutora, uživo ili na daljinu.

U grupi?

Časovi jednom ili dvaput sedmično blizu kuće ili posla odgovaraju većini ljudi (mada, naravno, ne svima):

- Učenje u grupi može biti zabavno i članovi grupe mogu motivirati jedni druge.
- Uz dobrog učitelja biće puno prilika da se vježba jezik.
- Možeš pronaći partnere za učenje van časova.
- Ovo uglavnom podrazumijeva odvajanje vremena za fiksni raspored (mada često postoji izbor za vrijeme ručka, uveče, preko vikenda, itd.).

Također, možeš pronaći intenzivne i specijalizovane kurseve ukoliko su ti potrebni.

UČENJE U INOSTRANSTVU

O kursovima jezika u inostranstvu:

- Uglavnom su intenzivni, tako da naučiš puno za kratko vrijeme
- Okružen/a si jezikom i kulturom
- U kontaktu si sa lokalnim stanovništvom i možeš iskusiti njihov način života
- Može biti skupo
- Može biti teško pronaći vrijeme

Također, možeš učiti u inostranstvu tokom odmora, ako se potrudiš, ili radeći u inostranstvu.

VIRTUALNO UČENJE JEZIKA

U današnje vrijeme, nudi se sve više mogućnosti za kontakt sa ljudima širom svijeta putem interneta. Možeš koristiti Skype/Snapchat ili drugu društvenu mrežu da redovno razgovaraš ili razmjenjuješ e-mailove ili koristiš Facebook ili Twitter.

Za više informacija o online alatima i izvorima vidi www.ecml.at/ict.

PRONALAZENJE KURSEVA

Online možeš pronaći kontakte privatnih škola jezika. Ali postoji mnogo drugih mogućnosti, ponekad jeftinijih. Većina urbanih centara ima ustanove za obrazovanje odraslih koje nude kurseve jezika. Neke škole i univerziteti nude kurseve od par sati sedmično za lokalno stanovništvo. Lokalne vlasti (raspitaj se u Gradskoj vijećnici) i Privredna komora često sami organizuju kurseve ili znaju nekoga ko ih organizuje. Često možeš pronaći informacije u javnim bibliotekama. Državna ili regionalna ministarstva obrazovanja mogu biti od pomoći, ili dati detalje o profesionalnim organizacijama koje te mogu posavjetovati. Kulturne ustanove (kao što je Goethe-institut, British Council, Francuski institut, itd.) nude širok spektar mogućnosti na različitim nivoima.

Za one koji ne žive blizu dobre škole jezika ili bi radije radili sami, dostupne su mogućnosti učenja na daljinu, što online, na primjer preko MOOKS-a (Masivni otvoreni online kursevi), preko regionalnog instituta za obrazovanje odraslih ili univerziteta, ili (u nekim zemljama) preko državnih ustanova.

Većina velikih knjižara ima dobar izbor kurseva za samoučenje.

ODABIR DOBROG KURSA

Evo nekoliko savjeta za pomoć u odabiru:

- Uvijek pitaj da ti pokažu školu: ili ako je u inostranstvu, otkrij što više detalja, na primjer o smještaju i društvenim aktivnostima.
- Da li ti škola daje jasne informacije o programima, veličini grupa, nivou koji ćeš pohađati?
- Da li zaposleni imaju odgovarajuće kvalifikacije?
- Da li škola ima dobre resurse i prostorije?
- Da li škola ima potvrdu priznate institucije? Da li se vrše redovne inspekcije, npr. od strane ministarstva obrazovanja ili eksternog udruženja?
- Da li može pokazati reference zadovoljnih učenika?
- Ako se radi o online kursu, da li možeš pronaći nezavisne recenzije, na primjer od sadašnjih/ bivših učenika?
- Da li se možeš spremati za ispite ako želiš da ih polažeš?

KADA POČNEŠ

Učenje jezika je prijatno, ali ako želiš da uspiješ moraš biti motivisan/a. Što si aktivniji/a, to ćeš biti uspješniji/a.

Ako se osjećaš obeshrabreno ili frustrirano, što može da bude slučaj kod većine ljudi, nemoj odustati. Nego razgovaraj sa predavačem ili kolegom. I napravi pauzu - ovo će ti pomoći da počneš ponovo uz novu energiju. Gledanje televizije na jeziku koji učiš i/ili planiranje putovanja u zemlju u kojoj se taj jezik govori također može pružiti svjež podsticaj.

SAVJETI

- Ne pokušavaj da naučiš sve odjednom. Postavi jasne i realistične ciljeve i idi svojim tempom.
- Budi otvoren/a ka novim načinima učenja - nove metode i tehnologije ti mogu pomoći.

- Koristi svaku priliku za komunikaciju na tom jeziku.
- Nemoj se plašiti da praviš greške. Greške možeš postepeno smanjivati. Najvažnije je da preneseš značenje.
- Ponavljaj naučeno i redovno se osvrći na napredak.

ČITANJE I SLUŠANJE

- Veoma je važno mnogo čitati i slušati. Što više slušaš, bolje ćeš pričati. Čitanje će ti pomoći da bolje pišeš.
- Čitaj i slušaj tekstove gdje se jezik prirodno koristi (novine, TV, radio).
- Zapamti da ne moraš razumjeti svaku riječ da bi shvatio/la smisao.
- Provjeravaj svoj napredak. Vрати se na ono što si već radio/la. Da li ti djeluje lakše?

PRIČANJE

- Vježbaj pričanje koliko god možeš (pričaj sa kolegama sa kursa, sa maternjim govornicima koje upoznaš, čak i sa samim/om sobom!)
- Ako odeš u zemlju gdje se govori jezik koji učiš, ali ljudi sa tobom govore na tvom jeziku, ili na engleskom, objasni da bi radije razgovarao/la na njihovom jeziku.
- Zapamti ono što treba najčešće da kažeš: kad upoznaješ ljude, kupuješ, naručuješ u restoranu, itd.

- Većina ljudi nikad ne postigne savršen akcent na stranom jeziku. To nije važno, sve dok te ljudi razumiju.

PISANJE

- Pokušaj pronaći redovne mogućnosti za pismenu komunikaciju: e-mailovi, razglednice, pisma, itd. Možeš pisati dnevnik na jeziku koji učiš.
- Pročitaj ono što si napisao/la: kod pisanja imaš više vremena da provjeriš i ispraviš greške...

VOKABULAR

Učenje novih riječi je lakše ako ih grupišiš po značenju. Nemoj koristiti nasumične liste riječi, već pokušaj da ih povežeš sa slikom ili idejom. Nemoj blokirati ako ne znaš riječ - često možeš pogoditi značenje iz konteksta.

Predavači predaju, ali samo učenici uče. Na kraju krajeva, ti si odgovoran/a za svoj lični napredak. Tako da je najbolji metod onaj koji tebi najviše odgovara!

Slovenija je tik preko granice i mnogo češće idem tamo sad kad možemo pomalo da razumijemo jezik.

Djeca su počela učiti francuski u školi, pa mi pohađamo kurs da bismo im pomogli sa zadaćom.

Upoznao/la sam divnog momka kad sam bi/la na odmoru i volio/jela bih da mu pišem, ali on govori samo portugalski.

Uživam surfati internetom. Sad kad mogu čitati španski dobro kao engleski, imam pristup većem broju informacija.

Naša firma je dobila veliki posao u Rusiji; naš/a recepcionist/kinja priča ruski i to je puno pomoglo u početnim kontaktima.

MOŽDA VEĆ ZNAŠ VIŠE JEZIKA NEKO ŠTO MISLIŠ

Preko 50 posto svjetske populacije funkcioniše na dva ili više jezika svakodnevno. Drugim riječima, višejezičnost, ne jednojezičnost, je norma. Postoji mnogo razloga zašto je neko dvo- ili višejezičan: roditelji koji pričaju dva jezika; selidba u inostranstvo zbog posla; politička migracija, kada pojedinci i porodice moraju naučiti jezik nove zajednice, uz to održavajući veze sa zavičajem; obrazovanje, u kojem djeca uče strane ili druge jezike u školi; dvo- ili višejezične zajednice, itd.

Ljudi ponekad kažu da ne znaju nijedan jezik. Ustvari, veoma mali broj ljudi je jednojezičan, jer dolazimo u kontakt sa drugim jezicima na puno različitih

načina; svi imamo višejezični repertoar stvari koje prepoznamo ili razumijemo ili možemo reći na nekoliko jezika.

Evo par pitanja da ti pomognu da razmisliš o svom višejezičnom repertoaru:

- Da li si ikada slušao/la prijatelja ili rođaka kako govori „strani“ jezik? Da li si razumio/jela neke dijelove?
- Na koliko jezika prepoznaješ izraze „Ćao“, „Doviđenja“ i „Hvala“?
- Možeš li se sjetiti riječi iz svog maternjeg jezika koje su pozajmljene iz drugog jezika?
- Da li postoje aktivnosti kao što su kupovina ili naručivanje obroka ili rezervacija smještaja koje si uspio/jela uspješno obaviti na drugom jeziku?
- Da li ponekad prepoznaš grubo značenje novinskih naslova ili stvari koje čuješ na novom jeziku?

VIDIŠ - VJEROVATNO NISI POTPUNI POČETNIK!

DA LI SI SPREMAN/A PROBATI JEZIČKI IZAZOV?

Nema boljeg načina da napreduješ u jeziku od pokušaja da ga koristiš. Evo nekih izazova koje bi mogao/la zadati sebi.

	Prošlo je OK	Biće bolje drugi put!
Ponudi se da pomogneš turistu da pronađe put u tvom gradu		
Obavi telefonski/Skype razgovor na stranom jeziku koji učiš		
Piši dnevnik sedmicu dana na novom jeziku		
Pretraži internet (na primjer, za odmor) na jeziku koji učiš		
Razmijeni e-mailove sa prijateljem iz druge zemlje		

Ili napravi svoje lične izazove!

Za više izazova, vidi <https://edl.ecml.at/languagechallenge>

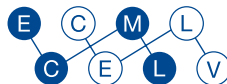

PRIZNANJE

Veoma smo zahvalni Franku Heyworthu za njegov rad u sastavljanju ove brošure.

EUROPEAN CENTRE FOR
MODERN LANGUAGES
CENTRE EUROPEEN POUR
LES LANGUES VIVANTES

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

EVROPSKI DAN JEZIKA
26. SEPTEMBAR
WWW.COE.INT/EDL

